

MEELESPEA KONTROLLALALE SISENEJALE

Mida on vaja teada töötades/viibides kontrollalal!

Kiirgusohutuse põhiprintsiibid

Aeg – mida vähem aega kiirgusväljas viibida, seda väiksem on oodatav kiirgusdoos.

Kaugus – suurendades kaugust kiirgusallikast 2 korda, väheneb doosikiirus 4 korda.

Varjestus – vähendab summaarset kiirgusdoosi.

Kontrollalal viibides

Kantakse isikudosimeetrit (TLD või otsenäitav elektrooniline isikudosimeeter). Otsenäitava dosimeetri alarmi aktiveerumisel katkestatakse kohe kõik tööd ning liigutakse väljapääsu poole. Kõik elektriseadmed lülitatakse välja ning voolava veega kraan keeratakse kinni enne kontrollalala territooriumilt lahkumist.

Küllastajad

Küllastajad võivad kontrollalale siseneda ja seal viibida ainult koos AS A.L.A.R.A. saatjaga. Kontrollalala küllastaja peab olema vanem kui 16 eluaastat.

Ohutuse huvides tuleb täita kõiki grupi saatja(te) korraldusi. Oma ekskursioonigrupist ja saatja(te)st eemaldumine on keelatud.

Rasedatel ja väikelaste (imikute) emadel ei ole soovitatav kontrollalal viibida.

Kiirgustöötajad

Kontrollalal võivad töötada vaid täiskasvanud, kes on vanemad kui 18 eluaastat. Kontrollalale on lubatud siseneda ainult kooskõlastatult kiirgusohutuse nõuniku või tema asendajaga.

Kiirgustöid sooritav personal läbib eelnevalt konkreetseks tööks vajaliku instrueerimise kiirgus- ja tööohutuse alal.

Kõrges kiirgusväljas töötamisel planeeritakse tööd hoolikalt ette ning teostatakse need võimalikult kiiresti. Kehtib nõue, et töökohal on vaid need isikud, kes on antud tööga seotud.

Kiirgustööde läbiviimisel lähtutakse A.L.A.R.A. (As Low As Reasonably Achievable) põhimõttest – nii madal kui on mõistlike kulutustega võimalik saavutada.

Tööriistade saastatust kontrollitakse perioodiliselt ja vajadusel need desactiveeritakse. Puhkehetkedeks ja töötulemuste aruteludeks liigutakse kontrollalal madalama kiirgusväljaga piirkonda.

KONTROLLALAL ON KEELATUD

- söömine;
- joomine;
- suitsetamine;
- töötegemiseks otseselt mittevajalike esemete kaasavõtmine.

Esemete ja materjalide väljaviimine kontrollalalt on lubatud ainult pärast saastekontrolli kooskõlastatult kiirgusohutuse nõuniku või tema asendajaga.

Jalatsikatete eemaldamine kontrollalalt väljumisel

Istutakse barjäärpingile (või seistakse selle kõrval), võetakse ühest jalast jalatsikate ning visatakse see kasutatud jalatsikatetele määratud kasti/kotti. Jälgida, et **kattest vabastatud jalats ei puudutaks põrandat barjäärpingist kontrollalala pool**. Seejärel tõstetakse puhas jalg üle barjäärpingi ning toetatakse see põrandale.

Võetakse jalatsikate teisest jalast ning visatakse see samuti kasutatud jalatsikatetele määratud kasti/ kotti. Jälgida, et **kattest vabastatud jalats ei puudutaks põrandat barjäärpingist kontrollalala pool** ning tõstetakse ka teine jalg üle barjäärpingi.

Küllastaja

- Riietus:
- jalatsikatted;
 - kindad;
 - 1 otsenäitav alarmdosimeeter (kuni 10 küllastaja kohta)



Akumuleeritud efektiivdoos < 30 µSv

„SININE“ tsoon

- Riietus:
- vahetusjalatsid
 - kindad
 - kiiver
 - TLD (termoluminescents dosimeeter)



Doosikiirus: < 25 µSv/h

Kinnitumata radioaktiivne saaste:

Σ β ja γ: 0,4-4 Bq/cm²

Σ α: 0,04-0,4 Bq/cm²

Kinnitunud radioaktiivne saaste:

Σ β ja γ: 4-40 Bq/cm²

Σ α: 0,4-4 Bq/cm²

„KOLLANE“ tsoon

- Riietus:
- vahetusjalatsid
 - jalatsikatted
 - puuvillased kindad, kummikindad
 - puuvillane kombinesoon
 - näomask (tolmumask)
 - puuvillane müts



Doosikiirus: 25-1000 µSv/h

Kinnitumata radioaktiivne saaste:

Σ β ja γ: 4-40 Bq/cm²

Σ α: 0,4-4 Bq/cm²

Kinnitunud radioaktiivne saaste:

Σ β ja γ: 400 Bq/cm²

Σ α: 4-40 Bq/cm²

„PUNANE“ tsoon

- Riietus:
- vahetusjalanõud
 - jalatsikatted
 - puuvillased kindad, kummikindad
 - puuvillane kombinesoon
 - puuvillane müts
 - paberist kaisteülilind
 - täismask
 - hapniku balloon



Doosikiirus: > 1000 µSv/h

Kinnitumata radioaktiivne saaste:

Σ β ja γ: > 40 Bq/cm²

Σ α: > 4 Bq/cm²

Kinnitunud radioaktiivne saaste:

Σ β ja γ: > 400 Bq/cm²

Σ α: > 40 Bq/cm²



A.L.A.R.A.
As Low As Reasonably Achievable